

**CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.**

EDITIO EMENDATIOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

OPERA

EIUSDEM NIEBUHRII, IMM. BEKKERI, L. SCHOPENI, G. ET

L. DINDORFIORUM ALIORUMQUE PHILOGORUM

PARATA.

11

PARS XI.

LEO DIACONUS.

**VARIJ LIBELLI QUI NICEPHORI PHOCAE ET IOANNIS
TZIMISCIS HISTORIAM ILLUSTRANT.**

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXXVIII.

EXCERPTA EX HISTORIIS ARABUM

DE EXPEDITIONIBUS SYRIACIS

NICEPHORI PHOCAE ET IOANNIS TZIMISCIS.

Christianus Lassenius Phil. Dr. lectoribus S. P. D.

Rogavit me Vir illustris, *Niebuhrus*, ut ad novam, quae mox prodibit, Leonis Diaconi editionem adornandam ex Arabicis libris, quorum consulendorum in hac urbe mihi facultas data esset, exciperem quae ad res ab imperatoribus Nicephoro Phoca et Ioanne Tzimisce in oriente gestas illustrandas facerent. Quam occasionem ad istorum temporum historiam perspiciendam aliquid ex orientalibus fontibus conferendi propter summi viri apud me auctoritatem et insignem erga me benevolentiam libentissime arripui. Diligenter igitur qui mihi praesto essent historiae orientalis scriptores perlegi, ex quibus quae excerpsi, hoc ordine disposui.

Primo loco exhibui excerpta ex Abulpharagii sive Barhebraei Chronico Syriaco, quod quadraginta abhinc annis publici iuris fecerunt V. V. D. D. *P. I. Bruns*, professor Helmstadiensis, et *G. G. Kirsch*, rector Hofensis. Auctor Chronici medicus fuit Melitenensis, religione Christianus; historiam universalem a creatione mundi usque ad finem saeculi decimi tertii summatim et breviter exposuit libro, qui minime est contemnendus, dum copiosiores et accuratiores Orientalis historiae commentarii, Arabica maximam partem conscripti lingua, scriniis sepulti et curiosorum oculis detracti iacent. In libro, de quo h. l. dicitur, componendo lingua usus est Abulpharagius (in ceteris fere Arabice loquitur) Syriaca, cuius quum prorsus sim ignarus, de in-

terpretatione nullum penes me est indicium, quanquam compareret, adeo verborum tenaces fuisse interpretes, ut sermone parum Latino usi sint; attamen difficile sane est, ingenio linguarum Orientalium accommodare Latinam et saepenumero vereor, ne idem quod mox in aliis castigabam, alii in me castigaturi sint.

Abulpharagium excipiunt excerpta ex annalibus Abulfedae, a *Reiskio* Latine redditis et post mortem viri doctissimi et linguae Arabicae apprime periti Arabice et Latine editis ab *I. G. C. Adler*, professore Hafniensi. Notus est auctor neque instituta de eo disputatione tempus obsidebo lectoris. Ex notis Reiskianis eas tantum retinui, quae rebus dilucidandis inservirent, ceteris, quae huc non facerent, omissis.

Ex Elmacini historia Saracenica quae excerpseram, omnino omisi, quum comparatione facta vidissem, nil fere ab eo memoriae proditum fuisse, quod non copiosius et melius iam traditum sit ab Abulpharagio et Abulfeda.

Ultimo denique loco Latine interpretatus sum partem libelli, ante hos octo annos editi a *V. clariss. G. W. Freitagio*, lingg. Orientt. in hac Academia prof. publ. ordin., quem linguae Arabicae praeceptorem ipse veneror, hoc sub titulo: *Regierung des Saahd-Addaula zu Aleppo. Aus einer Arabischen Handschrift herausgegeben von G. W. Freitag*. Textus Arabicus, qui heic primum typis exscriptus est, excerptus est e codice Arabico Parisiensi, cuius partem iam antea publici iuris fecerat idem vir doctus, hoc indice: *Selecta ex historia Halebi*; ed. *G. W. Freitag*. Lutetiae Parisiorum. 1819. Praemissa est copiosa et bonae frugis plena editeris praefatio, in qua de auctoris vita et fide libro eius habenda accurate disputatum est; brevibus igitur h. l. rem expedire possum. Natus est auctor anno Arabum 688 Halebi; nomen ei fuit Ohmaro ben-Ahmed, designatur autem plerumque cognomine Cemaleddiui (l. l. p. XXXVI). Vir fuit rarae doctrinae, eximiae prudentiae, ad res agendas natus atque aptus, summisque honoribus a principibus suis ornatus; diem obiit supremum anno 660 Mizri, oppido Aegyptiaco. Historiam Halebi inde a primis urbis initiis diligenter et accurate, puro et simplici dicendi genere usus, memoriae mandavit, veritatis praeter ceteris studiosus; qua de re iudicent lectores ipsi, si excerpta

ex annalibus eius Halebensibus cum scriptoribus rerum Byzantinorum comparare velint.

Excerpta ex quovis auctore separatim exhibui, hoc potissimum consilio, ut facilius intelligeret lector, quae de quaque re gesta quisque tradat. A notis supervacuis addendis manus abstinui; minime enim ratus sum, hunc mihi datum esse locum, ut cognitionem litterarum Orientalium qualemcunque probarem, neque ullam cum scriptoribus historiae Byzantinae comparationem institui, quippe quod fines provinciae mihi demandatae excederet.

Restat, ut tribus verbis dicam de Seifeddaula, domino Halebi, patre Saahd-addaulae, cuius saepius in hisce excerptis mentio facta est. Oriundus is fuit ex nobili familia Hamdanidarum, cui nomen inditum est ab auctore, Hamdano, avo Seifeddaulae. Post varia fata annis denique 333 et 334, qui incidunt in annos p. Chr. n. 944 et 945, Halebi eiusque ditioe potitus est Seifeddaula, ibique regnum suum stabilivit. (Cf. Abulf. Tom. II, p. 435. Select. ex hist. Hal. p. 37 seqq. cf. edit. not. ad h. l.) Saepius regiones Graecorum lacesavit susceptis expeditionibus, quas longius persequi ab hoc loco alienum foret. (Abulf. l. l. p. 457; 461; 467. Elmac. p. 275; p. 477 seqq. p. 286 seqq. Abulphar. p. 195 seq.) Mortuus est anno 356. (Abulf. p. 493. Sel. ex hist. Hal. p. 138. Elmac. p. 280.)

Mentionem Seifeddaulae iniecit Leo (libr. II, cap. 1 — 5.) sub nomine Chambdani, i. e. Hamdani, quod non ipsi, sed avo nomen fuit. Ad expeditionem, de qua l. l. dicit Leo, referendum est excerptum ex Abulpharagio, quod statim ab initio exhibui; eandem expeditionem memorant Abulfeda et Cemaleddinus, quorum verba h. l. legere haud gravabitur lector.

Cemaleddinus p. 134: „Anno 348 vel 349 Seifeddaula regiones Graecorum invasit. Quum, multis incolarum occisis, multisque captis, praeda potitus, per angustias Magharæ-Alcohol redire animo haberet et versus eas iter flecteret, Leoni filio Phocæ domestico, qui ad illas ipsum praecesserat, occurrit. Praelio ibi commisso Seifeddaula vincitur. Hostes Muhammedanis praedam captam eripiunt, thesauro impedimentisque Seifeddaulae potiuntur. Multi in hoc praelio vitam amittunt, et Abu-Ferasus Alharetus ben-Sahid ben-Hamdan captivus factus, ab hostibus Car-

ahanam ducitur. Inde Constantinopolin missum anno 354 patriciis, quos captivos fecerat, datis, Seifeddaula eum cum aliis redimit."

Abulfeda Tom. II, p. 469: „Eodem anno (i. e. anno fugae 349, qui 2 Martii A. C. 960 coepit) impetebat Seifeddaula Hamdanides Romanam ditionem nova incursione, ingente cum exercitu; subigebat urbes et arces, urebat, vastabat, trucidabat homines, pecora et homines abigebat, Charsianum *) usque procedebat. Sed redituro domum intercipientebant Graeci viam per pylas, eaque ratione non tantum sua recuperabant omnia, etiam hostis potiebantur impedimentis, et quam passi fuerant, iacturam tanta compensabant in Seifeddaulae copias edita strage, ut ipse vix cum trecentis saluus evaderet. Id futurum praeviderant rerum bellicarum istorumque locorum usu periti, suaserantque propterea Hamdanidae, nollet via, qua isset, eadem redire. Ille vero spreverat consilium, vir solus sibi sapiens, monitoribus asper, qui omnia per se, nemine consulto, gerere volebat, ne, si quid rei prospere succederet, id consiliariorum sapientiae, non suae, imputaretur."

Dabam Bonnae ad Rhenum die 23 Iunii.

I. EX GREGORII ABULPHARAGII CHRONICO SYRIACO.

(Cf. ed. Brunii et Kirschii p. 197 sqq.)

Eo anno (Arabum 348) qui Graecorum est 1272, mortuo rege Constantino, regnare coepit filius eius Romanus, qui senatum virosque principes multum honoravit, erga omnes autem magnanimus fuit. Eo anno Iones, qui etiam Schumusichig, dux exercitus, et Nicephorus, domesticus, missi ab eo in Arabum fines, progressi sunt usque ad Abiram, unde, occisis 100 militibus, et incensis frugibus, cum triginta captivis abierunt. Siphoddaula, Halebi Emira, cum 3000 egressus, Carschenam quum pervenisset, permagnam praedam inde abduxit. Redux, pro-

*) i. e. Charshanam, urbem ditionis Graecae prope Malathiam. *Lass.*

pterea quod Romani omnes angustos exitus interceperant, cum 100 tantum ex servis suis evasit. Reliquos Romani partim occiderunt, partim vinctos cum praeda recuperata reduxerunt, multis insuper equis, armis et numis, qui Siphoddaulae, filii Hamdani fuerant, potiti. Nobilium, qui cum eo (militaverant), simul occisi sunt, Hamed, filius Namusi, Mususia Chan et Cadi Abu-Hozain.

Anno 350 Arabum magna Arabum caterva, Antiochia, Tarsum profecta, in Romanorum insidias incidit, qui ex iis aliquos occiderunt, reliquos magnam turbam vinctos abduxerunt. Indignati sunt Arabes, ideoque servus Siphoddaulae, Naga, irruptione a latere Miphraetae in Romanorum regionem facta, magnam praedam cum 2000 hominum, et in his 50 catenis vinctos abduxit.

Anno Graecorum 1274, Arabum 351, Nicephorus domesticus, cum 100,000 equitum in Ciliciam profectus, Anazarbam obsedit gravique bello vexavit, donec qui intus erant Arabes, de auxilio desperantes, pacti, ut si arcem traderent, incolumes cum facultatibus exirent, fide a Nicephoro accepta, maxime quod viderent, hostes a montis latere murum brevi perrupturos, portas aperuerunt. Nicephorum, quum ingressus vidisset, parum abfuisse, quin gladii ope sine molestia aperiret (urbem), poenituit promissum. Itaque edixit, ut in oratorium templum omnis populus congregaretur et quicumque non introiret, sanguine poenas lueret. Insequenti die pedites mane in urbem intromissi, quemcunque invenerunt, viros, mulieres et pueros, trucidarunt. Tum comportari arma in urbe coepta. Inventa sunt 40,000 loricarum praeter gladios et arcuum magnum numerum. Palmarum arborum 40,000 succisa sunt. Exire deinde omnes, qui in templo erant, iussit, et quorsum vellent, abire, mortem minatus omnibus, qui ad vesperam remanerent. Exeuntes adeo se compresserunt, ut multi eorum, viri, mulieres et liberi ea compressione perirent. Multi in via mortui sunt. Qui autem remanserunt, quorsum tenderent, ignorabant. Nicephorus templum evertit et duos urbis muros nec non aulas destruxit. Duobus et viginti diebus, quibus in Cilicia commoratus erat, Nicephorus 55 arces cepit, partim vi, partim deditione. Quum ex arce quadam, quam domini eius fide accepta tradiderant, mulieres Arabes egrederentur, et in has Armeni quidam irruerent, mariti earum zelo correpti,

gladios strinxerunt. Nicephorus Arabibus, qui gladios strinxerant, iratus, 400 viros et mulieres multas occidit. Quia ieiunium quadragesimale appropinquaverat, Nicephorus cum suis Caesaream abiit, post festos dies rediturus. Tarsensis Arabum dux, coactis 4000, adortus Romanos victus et non ipse tantum, sed omnes etiam Arabes et frater quoque Tarsensis ducis, Bar-Rababi, occisi sunt. Romani, iterum Ciliciam ingressi, expugnaverunt arcem Ziz et praesidio non ei tantum, sed reliquis etiam arcibus imposito, profecti sunt Halebum. Opposuit se Siphodaula Romanis, sed victus est. Ceciderunt etiam omnes Hamdani filii et ipse Siphodaula cum paucis tantum caedem effugit. Subegit Domesticus aulam eius, quae extra urbis murum sita erat, ab eaque non tantum 390 argenti talenta, sed etiam 2400 mulos et armorum infinitum numerum exegit. Aula incensa, urbem ipsam oppugnavit, in cuius muro quum aperturam fecisset, Romani transgressi caedi non prius finem fecerunt, quam defatigati erant. Invenerunt in ea 1200 Romanos victos, quos in libertatem restituerunt. Plus quam 10,000 puerorum et puellarum abduxerunt et praedae tantum, quanto ferendo pares erant, asportarunt. Quod reliquum erat, combusserunt. Invenerunt lacus oleo olivarum plenos, quos aqua impleverunt, ut oleum omne supernataret et deinde in terram effusum corrumperetur. Tempa everterunt, quibus destruendis Romani novem dies absumserunt. Quum in eo essent, ut abirent, obstitit sororis filius regis Romani, Nicephorum in bellum secutus, „Non discedimus,” inquam, „donec arcem aperuerimus.” Nicephorus, qui adversari non posset, „En,” aiebat, „arx ante te est; abi, ut capias.” Hic regis sororis filius vix arcis portae appropinquaverat, quum quia lapis ex apertura super arcis porta contra illum proiectus apud eum deciderat, aversa facie fugit. Tum aperta porta Dailamita quidam, nomine Bascha, fugientem secutus, hastam inter humeros eius ita adegit, ut per pectus exiret, et hoc modo interemit. Reversi eius socii cadaver ad Nicephorum retulerunt, qui mortem filii sororis regis ulturus 1200 Arabibus, qui vincti apud eum custodiebantur, capita abscindi iussit; quo facto in terram Romanorum rediit. In vicis Halebi omnino nihil corrumpit, imo agrestes ita commovit: „Ne cessate ab agricoltatione; nam nostra est haec terra; brevi ad vos redibimus.” Hoc tempore iterum mille pedes

Armeni, in agrum Edessenum irrumpentes, 1000 oves, 500 tauros et 10 viros Arabes abduxerunt. Hisce temporibus quum Romani Arabibus praevalerent et diripiendo omnia usque ad Armeniam maiorem pervenissent, Armenorum illi, qui metu, ne ab Arabibus, propterea quod Christiani essent, vexarentur, auferant, in fines Romanorum se contulerunt. Romani dederunt illis Sebastiam in Cappadocia, unde, quum numerus eorum valde auctus esset, miserunt, qui arcibus ab Arabibus captis praesidio essent. In omnibus expeditionibus hi quoque Armeni pedites cum Romanis exierunt, prospere plerumque praeliantes. Nicephorum domesticum cum Romanorum copiis a Halebo reversum, quum Simandoam pervenisset, nuncio de morte regis allato, omnes viri principes cum Schumusichigo unanimi consensu anno Graecorum 1275 pronuntiaverunt regem et servum eius Schumusichigum domesticum. Hoc ad bellum cum Arabibus gerendum dimisso, ipse Constantinopolin ingressus in regno confirmatus est. Schumusichig Mopsvestiam per 7 dies obsedit et quamvis plus quam sexaginta locis murum perfodisset, ingredi tamen non potuit. Itaque agrum eius et agros Adanae et Tarsi incendit. Mopsvestianis 5000 virorum Tarso auxilio venerunt, sed Romani obviam facti eos omnes occiderunt; quo facto, relicta urbe, discesserunt. In Cilicia magna fames orta est, quam ob rem permulti Arabes Damascum confugerunt. Etiam Halebi, Haranae et Edessae gravis fames fuit. Anno post Domesticus iterum Ciliciam ingressus Mopsvestiam oppugnavit per tres menses, sed expugnare non potuit; itaque quum morbi et pestilentia copias infestarent, tributo imposito abiit.

Anno Graecorum 1276, Arabum 354, quum rex Nicephorus Constantinopoli Caesaream Cappadociae sedem transtulisset, Tarsenses et Mopsvestiani, misso ad eum legato, deditionem pollicentes, regem ab eo expetierunt. Respondit ille: „Nunc demum quum de regum vestrorum auxilio desperantes canum cadaveribus iam vescimini et pestilentia vos absumit, mihi vos subiicietis (tam diu nempe) donec vires recuperaveritis, ut rebellare possitis. Vobis a me nil nisi gladius expectandus est.” Litteris eorum super legati capite ita combustis, ut huius quoque barba combureretur, legatum eiecit. Tam fama est quotidie 300 mortuorum lectos e Tarso elatos esse. Rex Nicephorus congregato exercitu

Mopvestiam obsedit et postquam cepit die Saturni, die 18 mensis Radschabi huius anni, magnam caedem in ea edidit. Quum 200,000 virorum, mulierum et liberorum vineta in terram Romanorum misisset, ad Tarsum oppugnandam profectus est. Cuius cives quum supplices incolumitatem ab eo peterent, pollicentes se portas aperturos, misertus eorum promisit, se vitam illis opesque servaturum. Ingressus urbem principes Arabes multum honoravit, mensae adhibuit et iussos, quidquid opum possent, secum auferre, Antiochiam misit, facta etiam potestate, ut quicumque non Antiochiam, sed in alias Arabum urbes ire mallet, quocumque vellet, abiret. Dedit quoque custodes tres patricos, qui ab omni eos iniuria defenderent. Armenis quibusdam, qui nonnullis Arabibus manus intulerant, manus nasosque amputavit, postquam multum flagellis caesi erant. Legatos in omnes vias cum illis misit et omnem dedit operam, ut bona cum pace ad Arabes, socios suos, pervenirent. Templum Tarsense equorum stabulum fecit. Tarso patricium cum 5000 equitum imposuit praesidium. Etiam Massisae alium patricium reliquit. Restituta Tarsus multum florere coepit. Tanta erat in ea annonae abundantia, ut 14 panis litrae una zuza venderentur. Multi ex Arabibus, priscis eius civibus, reversi sunt, quorum aliqui baptizati et Christiani facti sunt, aliqui, quorum tamen liberi omnes baptizabantur, in fide sua perstiterunt.

Anno post rex Nicephorus Amidam obsedit et, quum capere nequiret, Antiochiam multos dies oppugnavit, sed similiter capere non potuit; itaque incensis vicis hortisque vicinis abiit.

Anno Graecorum 1279, Arabum 357, Chorasani nonnulli cum 3000 Arabum Antiochenorum in Cappadociam irruerunt, sed 40,000 Romanorum, qui occurrerant, permultos Chorasanos et Antiochenorum tum interfecerunt, tum vinctos abduxerunt. Arabes Antiocheni Patriarcham Chalcedonensium occiderunt et ecclesias Antiochiae multas vastarunt. Romani Sarugum profecti 300 Arabes et multas pecudes abduxerunt.

Hoc anno, orto inter Chorasanos, qui Antiochiae erant et Arabes Antiochenos dissidio, Romani ex regione Antiochena 12 hominum millia, viros et mulieres, pueros puellasque, abduxerunt. Anno post, i. e. 1280 Graecorum, Romani Caphar-

tutam profecti 800 homines cum multa praeda abegerunt. Quum Hamadam habitatoribus vacuum invenissent, igne tectis subiecto, abierunt.

Paullo post Nicephorus, Romanorum rex, Antiochiam ob-sedit et inde Tripolin perrexit, ubi omnia aedificia extra murum sita combussit. Inde profectus arcem Gazae bene munitam cepit et magnam numerorum vim ex ea egressit. Deinde inter Hamadam et Halebum consedit, ubi duos menses commoratus est. Captivanti et diripienti nemo erat, qui occurreret. Puerorum, puellarumque, qui apud eum vincti erant, 100,000 numerata sunt; inter quos non erat vir senex aut senex femina; nam hos partim occidit, partim liberos dimisit. Nisi mortalitas Romanos invasisset, etiam Halebum et Antiochiam cepisset. Hierosolymam quoque faciem converterat, quorsum tamen, quia milites eius caede patrata defatigati et praeda magna onusti erant, abire non potuit.

Anno 1280, qui est Arabum 359, Romani cum Christianis arcis Lucae prope Antiochiam sitae conspirarunt, convenitque inter eos, ut hi Antiochiam ingrederentur, seque metu Romanorum aufugisse significarent atque, donec exercitus Romanorum veniret, ibi remanerent, deinde ad urbem aperiendam manus intrinsecus praeberent. Quod quum hi fecissent, duorum mensium intervallo frater regis Nicephori cum 40,000 Romanorum murum Antiochiae cinxit et tum habitatores arcis Lucae a parte montis adiutores fuerunt, ut Romani Antiochiam introirent et caperent. Magna ibi caede facta, separarunt viros feminasque senes cum parvis statura eosque, quocumque vellent, discedere iusserunt. Virorum vero feminarumque invenum et puerorum plus quam 10,000 in terras Romanorum miserunt. Halebum etiam 10,000 equitum quum misissent, Halebenses promiserunt, se quotannis Romanis certum quoddam tributum soluturos esse, in cuius rei fidem 800 obsides dederunt. Eo tempore multum bello inclaruit imperator Nicephorus, qui omnes Ciliciae urbes, Antiochiam et Syriam in potestatem suam redegit, quam ob rem omnes Arabum gentes metu percussae sunt. Itaque animo elatus imperatricem Theophaniam, Imperatoris Romani uxorem, invitam tamen, sibi coniunxit; neque hac re contentus duos huiusmodi filios, Basilium et Constantinum castrare voluit,

ut eorum progenie extirpata, ex se tantum regia proles deduceretur. Theophania autem, cognito eius consilio, de filiis suis admodum sollicita domesticum Schumusichigum, quocum conspiraverat, muliebribus indutum vestibus cum quibusdam aliis iniuriam passis in palatii aedem noctu nativitatis servatoris introduxit et Nicephorum certiozem fecit, se stirpis suae feminas quasdam ad se in ecclesiam vocasse, ut earum secum pernoctantium colloquio uteretur. Hac ratione quam primum imperatorem somno gravatum sentiebat, Schumusichigus et qui cum eo erant, inducti in lecto eum occiderunt, eorumque, qui palatii portas custodiebant, plus quam 70 interfecerunt. Hanc caedis Nicephori causam in libris accurate scriptis invenimus; ea autem, quam beatus Mar-Michaël tanquam ab Ignatio Melitenensi acceptam refert, occisum esse ideo, quod in coniugio parum fidelis fuisset, minime veri similis est, quia, eo occiso, neque cum Schumusichigo, qui post Nicephorum regnavit, neque cum alio quoquam rem habuit.

Anno 360 Arabum propterea, quod inventi erant duo Arabes noctu in templo iuxta coenobium Michaëlis Nestorianorum Mozalanorum sito occisi, Christianos Mozalanos Abu-Thagleb filius Nazeroddaulae 120,000 zuzarum multavit.

Anno 362 Arabum Domesticus cum Romanorum exercitu Nisibin profectus magnam stragem ibi edidit et per 22 dies nihil aliud egit, quam ut captivaret, diriperet et regionem vastaret. Postea quum Amidam tenderet, huius urbis dux militum impetravit a Mozalae praefecto, Abu-Thaglebo, ut magnas copias cum fratre suo mitteret. Romanos adorti victores Arabes fuerunt et Domesticum captum vinctumque, Romanis fugientibus, Mozalam miserunt. Abu-Thaglebus, quo amorem cum Romanis confirmaret, benignissime habuit Domesticum, qui tamen canceri morbo ibi obiit.

Hoc anno populus Bagdalenensis, qui multos Nisibenos in captivitate incidisse, multos occisos esse audivisset, ad iram concitatus magnum adversus Chalifam Motinum, ludibrio habitum, tumultum excitavit, quod pro Arabibus certare nollet, et in eius aulam amicosque tela coniecit. Adierunt etiam nobilium quidam Emiram Azoddaulam, Cufae versantem, sollicitaruntque, ut contra Romanos milites mitteret.

Anno Arabum 364, Graecorum 1286, Romanorum imperator Ivan, idem ille Schumusichigus, Syriam ingressus, Hamadam et Balbecum cepit et quum Damascus profecturus esset, Bar-Zaccath, nobilis Arabs Syrus, scripta ad Damasci praefectum, Phatganum, epistola, consilium ei dedit, ne, quum imbecillior esset, Romanorum regi obsisteret. Obtemperans ille huic consilio imperatori Schumusichigo obedientiam et 300,000 zuzarum tributum promisit, quo imperator Schumusichigo contentus fuit. Huic Damasco appropinquanti Phatganus obviam factus equo descendit et terram aliquoties osculatus est. Laetus hac re imperator equum conscendere eum iussit multumque honoravit. Iussus deinde, ut coram eo decurreret et militiae specimen ederet, quum decurrisset, imperatoris laude motus iterum equo descendit terramque osculatus est. Imperatoris iussu equum conscendit et quum ille unius tantum anni tributum exigeret, denuo descendit, terram osculaturus. Imperatori equum, quo vectus decurrerat, gladium et hastam postulanti non haec tantum, sed vestimenta quoque, aromata et decem equos cum multis hastis obtulit; sed imperator istum tantum equum et istam tantum hastam accepit, reliquis redditis, benevolentia eius contentus; imo amicitiam Phatganum splendidis vestibus et praeterea operibus auro fabrefactis, vestibus argento tectis et mulis donavit. Inde Sidonem profectus est, cuius cives obviam egressi se subiecerunt dona offerentes, quapropter iis relictis Beryton duxit, quam vi aperuit et diripuit. Inde Gabalam venit et quia eius incolae resistebant, vi etiam expugnavit. Direpta ea Tarsos profectus est, ubi imperatricis Theophaniae frater venenum ei potandum praebuit, quapropter in gravem morbum incidit et in urbem regiam reversus mortuus est, postquam quatuor annos regnaverat. Hic in agendo strenuus, corpore validus, animo fortis, bello felix erat. Statim a regni initio erga omnes magnanimum se praebuit, captivosque dimisit. Constantinopoli magnam ecclesiam aedificavit, multas urbes, multasque regiones subegit. Mortuum principes et plebes mirum in modum luxerunt. Post eum imperatoris Romani filii, Basilus et Constantinus, per 85 annos imperium obtinuerunt vero amore se invicem complexi. Basilus, quia bellicosior erat, Constantino fratre in urbe regia relicto, continuo cum Arabibus bella gessit.

II. EX ABULFEDAE ANNALIBUS MUSLEMICIS.

(Cf. Tom. II, p. 477 seqq. ed. Reisk.)

Anno CCCLI (qui die 8 Febr. A. C. 962 coepit) occupabant Romani, duce Domestico *) (Nicephoro Phoca), Ain-Zarba (v. Anazarbum) pacis pacto, paucisque aliquot ibi peremtis, plurimos inviolatos dimittebant. Iidem, eodem duce, victoriae instabant, vultum tam benigne monstranti. Halebum impetebant, et ipsa urbe, praeter arcem, potiebantur. Quod ita contigit. Domesticus Seifeddaulam securum, omniumque rerum ignarum derepente obruens, copiis per otium contrahendis excludebat. Correptis igitur paucis, qui aderant, iactabat Halebensis belli aleam, sed, amissis longe plurimis, cum exigua manu in fugam ibat. Sic patebat Graecis omnis ager urbi subiectus, patebat ipsius Seifeddaulae regia, cui nomen erat Daràn (seu geminae domus) extra urbis ambitum sita, ubi tercentum argenti utres **) inveniebant, quadringentos atque mille mulos, armorumque tantum apparatus, ut modum paene excederet. Urbis moenia tum admotis machinis quatiebant; depulsi tamen oppidanorum fortitudine, suaeque spe deiecti, proximum in montem, Gauschan, concedebant. Interim incidebat in cives et praetorii peditatum, seu praesidia, ob quasdam in urbe rapinas, seditio, quae moenia defensoribus, in forum concurrentibus, nudabat. Quam videntes Graeci solitudinem et intestinum tumultum, subito adorti, effringunt portas, gladioque in virilem aetatem grassantur; plus decem millia puerorum utriusque sexus asportant, et praedam cogunt incredibilem, cui deferendae quum non sufficerent, quae praesto aderant iumenta, igni dant quae auferre nequibant. Decimo ab ea victoria die receptui canebat Domesticus et gravem praeda exercitum deducebat per agrum Halebensem, pagis par-

*) Ipsi imperatori Nicephoro Phocae tribuit Cedrenus occupationem Anazarbi p. 664, D; e quo patet Abulfedam temporum ordinem turbare; Cedrenus haec anno Nicephori Phocae imperatoris secundo adscribit, qui in A. Chr. 964 incidit. R. Cum Abulfeda tamen consentit Bar-Hebraeus; vid. supr. p. 12. L.

**) Uter argenti continet decies mille numos argenteos. A.

cens, iussis tantummodo colonis serere et colere; altero anno se rediturum et fruges comportaturum esse.

l. l. p. 479.

Eodem anno expugnabant Graeci arcem Dalue, aliasque tres circum arces.

Eiusdem anni decimo mense auferebant iidem captivum ex urbe Manbeg, cui praeerat, Abu-Ferasum Haretum, filium Saldi, filii Hamdani. *)

l. l. p. 481.

Eodem anno (i. e. CCCLII, qui die 29 Ian. A. Chr. 963 coepit) occiderunt Graeci suum imperatorem (Romanum iuniorem) eique alium subrogarunt. Tum filius Schemeschkik (Tzimisces) evasit Domesticus. **)

l. l. p. 483.

Anno CCCLIV (qui die 6 Ian. A. Chr. 965 coepit) Romanus imperator (Nicephorus Phocas) corona cinxit et tandem expugnavit Masisam, die Saturni, decimo tertio septimi mensis, et posteaquam gladio in incolas desaeviisset, parcebat reliquis et captivos secum in ditionem suam rapiebat. Ducenta fere millia hominum numerabat urbs. Inde petiti Tarsenses se submittebant et, incolumitate precibus impetrata, emigrare iussi sunt. Terra marique emigrantibus prosecutores, a quibus in tuta loca deducerentur, a Romano usque ad Antiochiam additi. Tarsi fanum tunc in stabulum abiit, suggestus in ignem; urbs aliis incolis et

*) Cf. Elmacinum p. 223 et 224 (interpret. Lat. p. 278 et p. 280.) qui septennem fuisse captivitatem Abu-Ferasi ait, et anno demum 355 solutam, quum permutatio captivorum Romanos inter et Muslemos institueretur. Memorat Cedrenus p. 637 aliquem Chabdani, vel rectius Chamdani, h. e. Hamdanidae Seifeddaulae affinem, quem *Ἀπολασάηρ* appellat, captum et Constantinopoli productum in triumpho fuisse. Diversus est a nostro Abu-Feraso, de cuius captivitate Graeci, quantum novi, non memorant. Illius, quem laudat Cedrenus, nomen est Abu'l-Aschajer. Genealogiam eius non constituerim. Elmacinus eum appellat Abulasajrum, filium Haseni, vicarium Seifeddaulae, scilicet in arce Tel - Patric eumque in carcere Constantinopoli periisse ait. R. Quadriennem captivitatem Abu-Ferasi fuisse, auctor est Abulfeda p. 497; cf. praeterea de Abu-Feraso quae annotant Cl. Freitag ad *Sel. ex hist. Hal.* p. 138. 139. L.

**) Confundit noster h. l. tempora et homines. Debuerat dixisse: anno 360 (Christi 969) peremptus fuit Romanus imperator (Nicephorus Phocas) et qui hactenus Domesticus fuerat, Ioannes Tzimisces, in eius locum successit. Nam Romanus, Nicephori antecessor, iamdudum fato suo decesserat. R.

novis aedificiis atque munimentis instructa. Dein redibant quidam paulatim ad pristinas sedes, alii prorsus non excesserant, Christianam fidem professi. His rebus gestis redibat Romanus Constantinopolin.

I. I. p. 487.

Anno CCCLV (qui die 27 Dec. A. Chr. 965 coepit) excurrerant Graeci in agrum Muslemicum. Primus impetus Amidam perculit, tum missa facta eius obsidione, Nisibinam; inde transgressi e Mesopotamia in Syriam, diu haerebant circa Antiochiam; tandem Tarsum repetebant.

Eodem liberabat Seifeddaula suum affinem, Abu-Ferasum Hamdanidam, e vinculis, facta captivorum permutatione, per quam Muslemorum ingens multitudo libertatem recuperavit.

I. I. p. 503.

Interea dum Mesopotamiae domini hunc in modum intestinis bellis ipsi sese lacerant, via patebat Romanis per Syriam usque ad Tripolin. Arcem Erach expugnabat eorum imperator. Inde tendebat Emessam, quam incolis vacuum facillime nactus (advenientis terrore patriam deseruerant), iniectis ignibus pervastabat. Ab ea excursionem redibat ad tractum maritimum, quem rapinis et populationibus desolabat, et octodecim suggestus (e totidem fanis maioribus) eiiciebat. Postquam duo menses incubisset Syriae, abibat domum praeda gravis et captivis numero haud facile complectendis.

Anno CCCLIX (qui die 13 Nov. A. Chr. 969 coepit) rursus invadebant Romani Syriam, et Antiochia violenter expugnata caedibusque et rapinis pervastata, Halebum petebant, quam Corubeh *) tunc tenebat, Seifeddaulae mancipium, heri filio, Abu'l-Maaliio Scharifo extortam, ut modo diximus. Hic in arcem se receperat, urbe hosti permissa. Obsidione ad temporis aliquod tolerata, pactus Corubeh certum annum tributum pro Halebo et agro circa, Romanos avertebat, sumtis secum obsidibus abeuntes. Ita locus factus Muslemis ad pristinas sedes revertentibus. Iuris Halebensis autem tum erant hae praeturae, Hamata, Emessa, Cafar-Tab, Maarra, Apamea, Schaizar et his interiecta loca.

*) In excerptis ex historia Halebi infra exhibendis scribitur hoc nomen Carghujah; quod, nisi fallor, recte se habet; omissis enim punctis diacriticis, quibus distinguuntur litterae Ghain et Ye ab Ain et Be, facile corrupti potuit nomen illud in Corubeh. L.

In Armenia quoque Graeci Malazcardam *) oppugnabant. Ut paucis complectar, totus ille tractus Syriae maritimus, et quae circa Euphraten, patebant Graecorum libidini, nemine neque hostem arcente, neque terras tuente, praesidiis et rectore nuda s

I. l. p. 507.

Deus tamen afflictis Muslemis praesidium aderat et liberator e tantis angustiis. Ille enim ipse Romanus imperator, quem hactenus in Muslemicam ditionem adeo saevientem vidimus, qui spe atque cupidine totam Syriam iam devoraverat, qui orbem fidelem terrore sui compleverat, hoc ipso anno muliebribus insidiis occubuit. Erat ille Nicephorus, qui sublato decessore suo rege, uxorem eius in matrimonium duxerat stirpe ortus non regia, idque animo agitabat, ut superioris thori masculam prolem exsecaret, quo suae regiam dignitatem perpetuam assereret. Sed indignum et intolerabile facinus detestata et impedire nitens puerorum mater conspirabat cum Domesticum in viri caedem, structo in hunc modum dolo. Conscios, Domesticum puta et eius amicos, habitu muliebri deformatos, de nocte in sacellum aliquod, Nicephori cubiculo proximum, introducebat; et tyranno profundum stertente, foribusque obseratis, ipsa surgens per eam portulam intromittebat percussores, per quam e cubiculo aditus ad sacellum patebat. Itaque aggressus dormientem Nicephorum iugulabat Domesticus, deus autem eius ministerio quietem populo suo a molestissimo vexatore praestabat. Domesticus inde unum ex Imperatricis filiis, e priore matrimonio, et genuino sanguine regio creatum, Augustum nuncupabat. De cetero Domesticus is appellatur, qui regionum Byzantinarum cis Hellespontum in orientem porrectarum curam gerit.

I. l. p. 511.

Anno CCCLXI (qui die 23 Oct. A. Chr. 971 coepit) invadebant Graeci Djeziram (i. e. Mesopotamiam) Edessam, Nisibinam, caedibusque grassabantur et rapinis; contra quos auxilium implorantes Bagdadum confluebant extorres Muslemi. Quod in

*) Malazcardae oppugnationem Elmacinus p. 280 ad annum 353 refert. Nam quod ibi bis legitur *regio Kerdæ*, vitiosum est et Malazcarda reponendum. Forte conciliari possint hi duo auctores, si dicas Romanos hanc arcem, quam anno 353 ceperant, deinceps amisisse, et hoc demum rursus recuperasse. R.

tumultum plebem Bagdadica concitabat. Perferuntur miserorum querimoniam ad Bochteiarum, Bagdadi supremam Emirum, venatione tum temporis occupatum; qui promptam quidem opem laturum, et hostes finibus exacturum promittebat; ideoque Chalifae necessarios instruendae expeditioni sumtus rogabat, et invitum multumque obluctantem opibus haud contemnendis emungebat. Vana tamen ista omnia et ad speciem ludibriumque composita. Queri quidem Motius pecuniam sibi nullam esse; mirari, quare numos a se requirant, cui praeter nominis gloriam et dignitatis in publicis precibus speciem, in facultatibus et auctoritate reliquum nihil fecerint. Si tamen inique secum agere decrevisent, malle Chalifatum eiurare. At ridens Bochteiar frigidam excusationem, graviora et necessitatem tergiversanti admovendam minabatur. Quapropter coactus Chalifa vendebat suppellectilem, indeque coactum aes ad quadraginta millia drachmarum mittebat Buidae. Ille autem tantum aberat, ut eo, quo flagitaret, impenderet, ut, qui expeditionem contra Graecos vel fendo nominaret, auditus nemo ex eo tempore fuerit, sed in necessitatibus deliciisque suis perdebat. Inde iactatum Bagdadi fuit vulgare illud scomma, multatum Chalifam a Bochteiario fuisse (tanquam inferiorem a petiore, aut sontem a praestore).

I. I. p. 513.

Anno CCCLXII (qui die 11 Oct. A. Chr. 972 coepit) excurrebat Domesticus in tractum Maiafarekinae, quem depraedabatur. Huic Muslemos contemnti et incauto immittebat Abu-Taglab exercitum cum fratre, Hebatalla, qui praelio congressus fudit Graecos, ipsumque cepit Domesticum; quem in vinculis ad fratrem misit. Ea in custodia incidebat Domesticus in morbum, unde periit, invalida medicina, quam Abu-Taglab ipsi adhibebat.

III. EX CEMALEDDINI ANNALIBUS HALEBENSIBUS.

Hoc anno (i. e. anno fugae 357) excurrebat agmen Romanorum, tum peditum, tum equitum, ex eis, qui finibus imperii tuendis relictis erant; numero erant V millia. Primum agrum Halebensem petebant. Quos quum aggressus esset Karghujah cum exercitu Halebensi, captus est; ipse quidem paullo post

evasit, copias autem eius fugatae sunt, multis ex satellitibus Seifeddaulae a Romanis captis. Deinde Imperator Romanorum Maahrra-Alnohmanam adortus est, oppidoque potitus, fanum maximum et maiorem aedificiorum partem dirui iussit. Eodem modo in Maahrra-Maxrinam saeviebat, vitae tamen incolarum, quorum MCC erant, pepercit, eosque in ditionem Romanam captivos abducendos curavit. Tum aggressus est Caferthabam et Schaizaram, cuius templum combussit, neque aliter Hamatam tractavit; Himza deinde expugnata, omnes qui eo confugerant captivos fecit. Tum Ircatam impugnavit, qua urbe capta incolisque in captivitatem redactis, ad Tripolin usque progressus est; sed quum vidisset, suburbia ab incolis iam fuisse combusta, Djabalum se convertit, qua potitus, Laodiceam duxit. Convenit eum Abu'l - Hosainus Ali-Ben-Ibrahim-Ben-Insuf-Alfusaiz, quicum pactionem fecit ea conditione, ut obsides ex urbe sibi traderentur; asseruit autem ille, imperatoris se esse cognatum et quum Romanus maiores eius agnovisset, Sardeghum (Strategum) eum creavit; hac itaque ratione incolumes evaserunt Laodiceae incolae. Inde Antiochiam ducens in potestate sua tenuit 100,000 captivorum, puerorum, puellarum, iuvenumque; nam hos solos captivos fecerat, viris et foeminis provectoris aetatis, atque senibus aut interfectis aut dimissis. Dicitur omnino in hac expeditione 18 suggestis *) potitus esse; vicorum autem quos diripuit et combussit, numerus definiri nequit.

Castris ante Antiochiam positis, neque cum incolis manum conseruit, neque omnino legatum ad eos misit, sed castellum e regione Antiochiae extruxit, eique praeposuit Michaëlem Albordji (Burtzam), cuius dicto audientes esse iussi sunt duces limitanei. Quum rumor inter homines percrebuisset, id consilii Romano esse, ut totam hiemem Antiochiam obsidione cinctam teneret, aliasque mitteret copias Halebum oppugnatum, Karghujah Saahdaddaulae **) persuasit, ut Halebum relinqueret, ne in urbe obsideretur. (Narrat deinde auctor, Karghujahum, qui Hadjibus, i. e. comes palatii Saahdaddaulae erat, summam rerum Halebensium sibi arrogasse, urbemque Halebum, arce exstructa, murisque reffectis, munivisse, socio regni facto Bacdjuro, cui nomen Emiri inditum sit; imperatorem autem Roma-

*) I. e. urbibus, ubi condita erant templa. L.

**) Filio Seifeddaulae, de quo supra verba fecimus. L.

norum, hoc audito, domum reversum esse; factum esse hoc anno 358 mense Muharrem; deinde Saahdaddaulam, sociorum manu collecta, mense Ramadhano Halebum oppugnasse et manum cum Karghujah et Bacdjuro conseruisse; tum pergit:) Scripsit deinde Karghujah ad Romanos et Patricium quendam, qui in finibus ditionis Romanae versabatur, rogavit, ut sibi auxilio veniret. Hic, unus eunuchorum Nicephori, nomine Thorbasi, copias eduxit, tum autem iter Antiochiam versus deflexit propter hanc causam, quod inter imperatorem Romanorum, quum is, secum ducens captivos et praedam, ut supra traditum est, Bukae *) versaretur, et incolas huius urbis, qui Christiani erant, convenisset, ut hi Antiochiam migrarent, simulantes se metu Romanorum domicilia reliquisse, ita ut istic habitantes Romanis Antiochiam obsidione petentibus ad urbem expugnandam auxilium ferrent. Quo facto consilia cum Christianis Antiochiae incolis coniungere et Thorbasium certiore fecere, vacuam esse urbem et praefecto destitutam. Incolae autem urbis Muhammedani muros deseruerant et negligentiores erant in urbe custodienda, quum exercitus Romanus ad XL millia, ducibus Thorbasio et Ianiso-ben-Schomeschkik, aggredere et Antiochiam obsidione cingeret. Incolae Bukae ab ea quam tenuerunt summi muri parte descenderunt et moenia urbis vacua reliquerunt; tum ascenderunt Romani et urbe potiti sunt. Factum hoc est nocte 13ma mensis Daulhidjjae anni 358. Penetrarunt Romani in urbem, combusserunt et captivos fecerunt, fuit autem nox nativitatibus. Quum Romani montem urbis ascendissent, prehenderunt custodes et eis dixerunt: „Laudate et praedicate Deum magnum.“ Qui hoc non fecerit, hunc interfecerunt. Custodes itaque proclamaverunt: „Magnus est Deus neque Deus est praeter eum.“ Qua quidem re impediti sunt incolae, quo minus verum rerum statum animadvertent, donec Romani omnibus turribus potiti fuerint et omnes una clamorem ediderint. Omnes, qui ad portam Aldjennan (hortum) dictam pervenire properabant, captivi facti sunt. Caterva autem, quae ad portam maris se congregaverat, repagula removit et hoc modo incolumis evasit.

Romani in monte urbis arcem extruxerunt et maximum faenum suile fecerunt, posthac tamen patriarcha eo loco pro horto

*) Ex hoc loco apparet mendose nomen scriptum esse ap. Abulpharag. p. 205, ubi Luca legitur. L

usus est. Dein quum Thorbasius Halebum duceret, ut auxilium ferret Karghjah et Bacdjuro, qui ab Abu'lmaahlio (Saahdaddaula) oppugnatione premebantur, Abu'lmaahlius, obsidione relicta, primum Chunazereh, deinde Maahrira Cnohman profectus est; Graecos vero cepit cupido Halebi occupandae; urbem itaque oppugnarunt et a parte septentrionali expugnarunt; quo facto arcem circumsederunt. Tum res ad pactionem venit, hisce conditionibus, ut pro unoquoque locorum, magnorum atque parvorum, quae pacto inclusa essent, solveretur tributum denarii, 16 drachmas Islamicas pretio sequantis; et praeterea e regionibus pactione comprehendendis 700,000 drachmarum quotannis Romanis penderentur. Urbes Himz, Dsusijjah, Salmijjah, Hamah, Schaizar, Caferthab, Afamijjah (Apamea), Maahrira'Inohman, Halebum, Djeblalsumak, Maahrira-Mazrin, Kennisrin, Atsareb usque ad litem palatii, quod Atsarebum attingit et firmum vocatur, (tum univversa regio, quae porrigitur) usque ad Arhab, Masufan, Cimar,*) Barzaja et campum, qui prope Ahfas est, a dextera parte limitis: haec omnia permanserunt domino Halebi, cetera Graecis adindicata sunt, (nimirum tota regio,) quae a Barzaja orientem versus extenditur usque ad fluvium Abu-Solaiman et pylas Sunjab dictas, tum ad Nafudsam, Awanam et Tel-Hamid et dextram Sadjuri ripam et quidem usque ad alveum fluvii, ubi in Euphraten sese exonerat. Ceterae pacis condiciones hae fuere:

Karghjah, duce (Emiro) Muhammedanorum, qui in hac dignitate permanere deberet, mortuo, res tradendas esse Bacdjuro, quo defuncto ab imperatore Romano eligendum esse ducem ex incolis Halebi; Muslemis autem non esse ius cuiusvis ducis constituendi. A Christianis nullum per hancce ditionem tributum esse exigendum, iis tantummodo exceptis, qui ibi domum aut villam possiderent; si adveniret exercitus Muslemicus, expeditionem in nomen Romanum facturum, defendendum esse a Karghjah hisce verbis: „duc per alias regiones ac nostras; ne intres ditionem pactionis”; sin dux harum copiarum haud pareret, armis esse petendum et vi repellendum; cuius rei sin minus potis esset Karghjah ipse, litteris adeundos esse imperatorem Graecorum et Thorbasium, ut copias mitterent hostibus repellendis pares. Si quid comperissent Muslemi de adventu magni exercitus (hosti-

*) Nomen in codice punctis diacriticis caret, ideoque incertae est scripturae.

lis), scribendum esse ad imperatorem et ducem copiarum, ut hi, de re certiores facti, rebus suis consulerent. Sin autem expeditionem in terram Muhammedanorum suscipere in animo haberent imperator et dux copiarum Romanorum, obviam eundum esse a Bacdjuro usque ad locum, ubi imperatum ei fuisset; atque Bacdjuro Romanum per ditionem pacis comitante, non fugiendum esse ab incolis vicorum, ita ut emeret exercitus Romanus quo opus ei esset, praeter stramentum, quod pro more bellico nulla solutione facta suppeditandum esset; a duce Muhammedanorum usque ad fines obviam esse eundum copiis Romanis, ut eis praesto esset; quae quum extra fines egressae essent, licitum esse Emiro in ditionem suam reverti. Si expeditionem facerent Romani contra sectam ab Islamo diversam, coniungendum esse exercitum Emiri cum Romano et consociatis armis dūnicandum, utut iussus fuerit Emirus. Si quis ex Muslemis religionem Christianam amplexus fuisset, nil contra eum permissum esse Muslemis, neque Christianis permissum esse quid contra quemlibet Christianorum, qui in Muslemicam transierit sectam. Si servus, Christianus seu Muslemicus, vir sive foemina, in eam quam definivimus regionem ex alia aufugisset, haud celandum esse a Muslemis, sed indicandum; tum solvendum esse a domino pretium 36 denariorum pro eo, si vir esset, pro foemina 20 denarios Romanos, pro puero sive puella 16; sin autem non possideret (dominus) quo solveret pretium liberationis, a domino solvendo esse tres denarios, quibus ab Emiro acceptis, restituendum esse servum. Si baptizatus esset, qui aufugisset, haud licere Muslemis eum retinere, sed pendendum esse Emiro a domino, quod sancitum fuerit, quo facto, restituendum esse servum. Si quid ex ditione Romana fur rapuisset et fuga se subtraxisset, mittendum esse ab Emiro ad ducem exercitus Romani, ut poenas lueret. Si Romanus regiones Muslemicas visitaret, haud impediendum esse a negotio suo. Si speculator ex ditione Muslemica Romanam intrare vellet, arripiendum esse et in vincula coniiciendum. Haud excidendam esse a Muslemis arcem, nec novam extruendam; quod autem excisum fuisset, restaurandum esse. Nullum Emirum Muslemicum nec recipiendum esse a Muslemis neque ab ullo eorum praeter Bacdjurum et Karghujah litteris esse adeundum. His (Karghujah et Bacdjuro) mortuis haud licere Muslemis Emirum e regione Muslemica arcessere neque ab (aliis) Muslemis auxilium petere,

sed recipiendum esse eum, qui ab imperatore Romano ex ditione pacis electus fuerit. Post mortem Karghujah et Bacdjuri constituendum esse ab imperatore iudicem (Kadhi) e Muslemis, qui secundum leges eorum ius diceret. Graecis licere destructas in his regionibus ecclesias restaurare; patricos et episcopos, qui ad Muslemos pervenirent, pro dignitate esse accipiendos. Quod autem attinet ad portorium ex ditione Romana exigendum, pactione sancitum est, ut portitores imperatoris cum eis, quos constituerent Karghujah et Bacdjurus una sederent, ita quidem, ut pro mercibus, quae constarent ex auro, argento, sericis Graecis, bombyce rudi, lapidibus, gemmis, margaritis et attalicis aulaeis portorium exigendum esset a portitoribus regis Romani; pro vestibus autem, linteis, pecore et aliis rebus a portitoribus Karghujah, et hoc mortuo, Bacdjuri; denique utroque defuncto pro omnibus mercibus portorium exigendum esse a portitoribus Romanis. Denique constitutum est, ut quum comitatus (mercatorum) ex ditione Romana veniret Halebum profecturus, scribendum esset a praefecto regionum limitanearum ad Emirum, qui quum rem comperisset, homines mitteret, qui eum consularent et Halebum comitarentur; si posthac in eum impetus factus esset, Emiri esse restituere quod direptum fuisset; idem esse faciendum, si in comitatum impetus factus esset a tribu Arabum Scenitarum aut Muslemis in ditione Emiri.

Insarunt in hasce conditiones multi urbis senes una cum Karghujah et Bacdjuro, obsides autem Romanis traditi sunt ex inaeolis Halebi Abu - Alhasan - ben - Abi - Asamah; Kesri - ben - Kosur; filius sororis Ebn - Abi - lhasa; frater Abu' - lhasani Alhaschschab; Abu' - lhasan - ben - Abi - Thaleb; Abu' - lthajjeb Alhaschemi; Abu' - lfaradj Alalhthar (Aromatarius) et Iumn, satelles Karghujah. Conciliator huius pacis fuit vir Haschemita, incola Halebi, nomine Thaher.

Dein Romani Halebo abierunt et retinuit Karghujah praefecturam suam; res administrabant is et satelles eius Bacdjurus. Factum est hoc mense Zafaro anni 359.

(Narrat deinde auctor, Karghujah et Bacdjurum postulasse ab Abu' - lmaahlio (Saahdaddaula), ut partem tributi, quod regionibus Muslemicis impositum fuisset, solveret; quod quum recusasset, Himzam oppressam fuisse a Graecis. Posthac Bacdjurum anno 364 in vincula coniecisse dominum suum, Karghujah, summaque rerum esse potitum; quod quum audivisset Abu' - lmaahlius, Halebum duxisse, urbemque obsidione cinxisse; Bacdjurum autem auxilio vocasse Romanos, qui tamen eum reliquerint, Nicephoro interemto; anno denique 367 Halebo potitum esse Abu' - lmaahlium; quae omnia ut aliena ab historia Byzantina in transcurso tantum indicare volui. L.)